

Sygn. akt VI U 1886/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	stażysta Michał Maśnik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r. w S.

sprawy C. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania C. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 7 września 2016 roku znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje C. G. (1) prawo do emerytury poczynając od 1 czerwca 2016 roku;

II. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności i niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji w niniejszej sprawie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 września 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił C. G. (1) prawa do emerytury po osiągnięciu 60 roku życia, z uwagi na nieudowodnienie przez niego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Organ rentowy wyjaśnił, że uznał za udowodnione przez ubezpieczonego 9 lat, 3 miesiące i 9 dni pracy w warunkach szczególnych.

C. G. (1) odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Wskazał, że w warunkach szczególnych przepracował ponad 15 lat. Wniósł o uwzględnienie w jego stażu pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w przedsiębiorstwach (...) T. O. (1), (...), (...), (...) oraz (...), podnosząc, że pracował w nich na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie w całości. Wskazał, że odmówił uwzględnienia w stażu pracy w warunkach szczególnych wskazanych przez ubezpieczonego okresów zatrudnienia, ponieważ przedłożona przez niego dokumentacja nie spełnia wymogów formalnych i tym samym nie potwierdza, że ubezpieczony wykonywał w tych przedsiębiorstwach pracę w warunkach szczególnych. Wyjaśnił, że dokumenty te

albo nie powołują przepisów rozporządzenia, albo zostały wystawione przez nieuprawnione do tego podmioty (np. nieistniejący zakład pracy).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

C. G. (1) urodził się w dniu (...). Na dzień 31 grudnia 1998 roku legitymował się ogólnym stażem ubezpieczeniowym wynoszącym 25 lat, 4 miesiące i 12 dni.

Bezsporne, a nadto dowody: świadectwa pracy w aktach ZUS O/S..

W dniu 9 czerwca 2016 roku C. G. złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę.

Ubezpieczony przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego. We wniosku o emeryturę wskazał jednak, że wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na jego rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia 19 lipca 2016 roku odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z uwagi na wykazanie tylko 24 lat 5 miesięcy i 9 dni ogólnego stażu pracy, zamiast 25 lat wymaganych ustawą oraz 9 lat, 3 miesięcy i 9 dni pracy w warunkach szczególnych - zamiast wymaganych 15 lat takiej pracy.

Po rozpatrzeniu odwołania od powyższej decyzji, organ rentowy zaliczył do ogólnego stażu pracy C. G. dodatkowe okresy, tj. okresy prowadzenia działalności gospodarczej od 15 lutego 1997 roku do 30 września 1997 roku i od 24 października 1997 roku do 11 lutego 1998 roku i wydał kolejną decyzję – zaskarżoną w niniejszym postępowaniu – ponownie odmawiając ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury z uwagi na niewykazanie 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Jednocześnie uchylił decyzję z dnia 19 lipca 2016 roku.

Bezsporne, a nadto dowody:

- wniosek – k. 1-4 plik III akt ZUS,

- decyzja z 19.07.2016r. , k. 27 plik III akt ZUS.

C. G. (1) przed rokiem 1999 wykonywał pracę w warunkach szczególnych w następujących okresach:

- od 1 września 1974 roku do 20 grudnia 1974 roku podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku zwrotniczego,

- od 1 lipca 1981 roku do 19 czerwca 1990 roku podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony,

tj. łącznie przez okres 9 lat, 3 miesięcy i 9 dni.

Bezsporne, a nadto dowód: dokumenty w aktach ZUS.

Ponadto w okresie od 20 czerwca 1990 roku do 30 czerwca 1991 roku C. G. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) sp. z o.o. w S., na stanowiskach kolejno kierowcy samochodów ciężarowych i kierowcy samochodu osobowego.

Spółka (...) założona została przez (...) w S. wspólnie ze stroną niemiecką; była przedsiębiorstwem transportowym i zajmowała się wożeniem towarów samochodami ciężarowymi o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony na trasie Polska - Niemcy.

C. G. (1) został oddelegowany do pracy w tym przedsiębiorstwie na okres dwóch lat z Przedsiębiorstwa Handlu (...) w S., a dotychczasowa umowa z (...) w S. została zawieszona na czas oddelegowania. W okresie od 20 czerwca 1990 roku do 26 listopada 1990 roku jako kierowca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony. Pracę tę wykonywałby nadal, gdyby nie fakt, iż z uwagi na stan swojego

zdrowia musiał być hospitalizowany (co miało miejsce w okresie od 27 listopada 1990 roku do 17 grudnia 1990 roku, kiedy to C. G. przebywał na oddziale wewnętrznym szpitala przy ul. (...) w S.), a następnie zgodnie z zaleceniem lekarskim miał wykonywać inną pracę. Dlatego też po zakończeniu leczenia ubezpieczony kontynuował pracę w S., jednakże już na stanowisku kierowcy samochodu osobowego.

Dowody:

- świadectwo pracy - k. 14 plik akt (...);
- pismo z 20.06.1990r. - karta nienumerowana akt osobowych C. G. z okresu zatrudnienia w (...) k. 34 akt sprawy;
- wpis o niezdolności do pracy na k. 74 w legitymacji ubezpieczeniowej C. G. - k. 9 plik III akt ZUS;
- wyjaśnienia C. G. (1) - zapis a-v rozprawy z 17.11.2016r. i protokół - k. 13 akt sprawy w zw. z zapisem a-v rozprawy z 15.12.2016r. i protokołem k. 52v akt sprawy;
- zeznania świadka J. W. - zapis a-v rozprawy z 15.12.2016r., protokół, k. 51v akt sprawy.

Następnie, w okresie od 15 sierpnia 1991 roku do 14 lutego 1992 roku C. G. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Handlowo - Usługowym (...) w S., na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych wysokotonażowych. W tym czasie jako kierowca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował wyłącznie samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony - samochodem marki R. woził olej jadalny z Polski do Niemiec.

T. O. (1) w dniu 15 lutego 1992 roku wystawił C. G. zarówno zwykłe świadectwo pracy, w którym wskazał, że był on u niego zatrudniony przez cały okres w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca pojazdów ciężarowych wysokotonażowych, a ponadto odrębny dokument zatytułowany: „świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach” o treści: „Niżej zaświadczam, że Pan G. C. [tu dane identyfikujące] był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowe (...) od 15-08-1991 do 14-02.1992 na stanowisku kierowcy na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy sam. Ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony wymienionym wykazie A w dziale VIII poz. Nr 2 wykazu, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 91 Ministra Komunikacji z dnia 28-11-1984 roku w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu (...).”

Następnie, w dniu 30 sierpnia 2016 roku, w związku ze zgłoszonymi przez ZUS wątpliwościami co do treści wystawionych dokumentów, T. O. (1) wystawił i własnoręcznie podpisał dokument zatytułowany „sprostowanie do świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 15-02-1992”, o treści: „Niżej zaświadczam, że Pan G. C. [tu dane identyfikujące] był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowe (...) od 15-08-1991 do 14-02.1992 na stanowisku kierowcy na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony na podstawie Dz.U. z 07-02-1983r. NR 8 POZ 43 w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze według wykazu A dział VIII poz. Nr 2 stanowiącego załącznik do w/w Dz.U.”

Dowody:

- świadectwo pracy - k. 14 plik III akt ZUS;
- świadectwo pracy w warunkach szczególnych - k. 15 plik III akt ZUS;
- sprostowanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych - k. 37 plik III akt ZUS;
- wyjaśnienia C. G. (1) - zapis a-v rozprawy z 17.11.2016r. i protokół - k. 13 akt sprawy w zw. z zapisem a-v rozprawy z 15.12.2016r. i protokołem k. 52v akt sprawy.

W okresie od 15 lutego 1992 roku do 31 maja 1994 roku C. G. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Handlowo – Usługowym (...)c. w Łoźnicy, na stanowisku na kierowcy samochodowego. Pracodawca w wystawionym w dniu 31 maja 1994 roku świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach potwierdził, że C. G. (1) w ww. okresie zatrudnienia wykonywał pracę w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Następnie, w dniu 30 sierpnia 2016 roku, w związku ze zgłoszonymi przez ZUS wątpliwościami co do treści wystawionych dokumentów, T. O. (1) – jako jeden ze współników spółki cywilnej (...) wystawił i własnoręcznie podpisał dokument zatytułowany „sprostowanie do świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 15-02-1994”, o treści: „Niżej zaświadczam, że Pan G. C. [tu dane identyfikujące] był zatrudniony w Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...)C. od 15-02-1992 do 31-05-1994 na stanowisku kierowcy na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony na podstawie Dz.U. z 07-02-1983r. NR 8 POZ 43 w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze według wykazu A dział VIII poz. Nr 2 stanowiącego załącznik do w/w Dz.U.”

Dowody:

- umowa o pracę z 15.02.1992r. - k. 17 plik III akt ZUS;
- świadectwo pracy w warunkach szczególnych - k. 18 plik III akt ZUS;
- sprostowanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych - k. 36 plik III akt ZUS;
- wyjaśnienia C. G. (1) - zapis a-v rozprawy z 17.11.2016r. i protokół - k. 13 akt sprawy w zw. z zapisem a-v rozprawy z 15.12.2016r. i protokołem k. 52v akt sprawy.

W okresie od 1 czerwca 1994 roku do 7 lutego 1996 roku C. G. (1) pracował stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia w tej spółce kierował samochodem ciężarowym marki M. z przyczepą, którym woził złom z portu do huty w B., a także jeździł z ładunkami do Belgii, Holandii.

Dowody:

- umowa o pracę z 01.06.1994r. - k. 20 plik III akt ZUS;
- świadectwo pracy - k. 21 plik III akt ZUS;
- zapisy na str. 84 legitymacji ubezpieczeniowej C. G. – k. 22 plik III akt ZUS oraz k. 9 plik III akt ZUS;
- wyjaśnienia C. G. (1) - zapis a-v rozprawy z 17.11.2016r. i protokół - k. 13 akt sprawy w zw. z zapisem a-v rozprawy z 15.12.2016r. i protokołem k. 52v akt sprawy.

Następnie, w okresie od 9 lutego 1996 roku do 15 kwietnia 1996 roku odwołujący pracował w przedsiębiorstwie Usługi (...) w S. jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wykonywał wówczas pracę w transporcie międzynarodowym - ciężarówką marki V. z naczepą woził ładunki z Belgii do Rosji.

W dniu 30 sierpnia 2016 r. M. G., jako właściciel przedsiębiorstwa działającego pod firmą: Usługi (...), sporządził własnoręcznie i podpisał dokument zatytułowany: „Świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunków” o treści: „Niniejszym zaświadcza się, że Pan G. C. [tu dane identyfikacyjne] był zatrudniony w firmie Usługi (...) M. G. od 09.02. (...) do 15.04.1996r. na stanowisku kierowcy na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 ton na podstawie Dz.U. z 07.02.1983 nr 8

poz. 43 w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnych charakterze wg wykazu A dział VII poza. 2 stanowiącego zał. do w/w Dz.U.”

Dowody:

- świadectwo pracy - k. 34 plik akt (...);
- świadectwo pracy w warunkach szczególnych - k. 39 plik III akt ZUS,
- wyjaśnienia C. G. (1) - zapis a-v rozprawy z 17.11.2016r. i protokół - k. 13 akt sprawy w zw. z zapisem a-v rozprawy z 15.12.2016r. i protokołem k. 52v akt sprawy.

W latach 1997-1998 C. G. (1) prowadził własną działalność gospodarczą, w ramach której świadczył usługi transportowe samochodem marki Ż.. Z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym w okresach od 15 lutego 1997 roku do 30 września 1997 roku oraz od 24 października 1997 roku do 11 lutego 1998/ roku.

Dowód:

- potwierdzenie ubezpieczenia – k. 31-32 plik III akt ZUS;
- wyjaśnienia C. G. (1) - zapis a-v rozprawy z 17.11.2016r. i protokół - k. 13 akt sprawy w zw. z zapisem a-v rozprawy z 15.12.2016r. i protokołem k. 52v akt sprawy.

W okresie od 23 kwietnia 1998 roku do 21 sierpnia 1998 roku C. G. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) S.C. w S. na stanowisku kierowcy, ładowacza. Zakład ten zajmował się skupem złomu.

W trakcie tego zatrudnienia ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Ubezpieczony jeździł 12-tonowym samochodem marki S. 201, którym woził złom – do jego obowiązków należało odbieranie złomu od przedsiębiorstw i osób prywatnych, pomoc w załadunku i ważeniu, a następnie przewóz złomu w miejsce docelowe.

Dowody:

- świadectwo pracy - k. 44 plik akt (...);
- pismo (...) S.C. z 13.12.2016r. - k. 46 akt sprawy;
- wyjaśnienia C. G. (1) - zapis a-v rozprawy z 17.11.2016r. i protokół - k. 13 akt sprawy w zw. z zapisem a-v rozprawy z 15.12.2016r. i protokołem k. 52v akt sprawy;
- dokumentacja osobowa z okresu zatrudnienia C. G. w spółce (...) - k. 36 akt sprawy;
- zeznania świadka M. R. (1) - zapis a-v rozprawy z 15.12.2016r. oraz protokół, k. 52 akt sprawy.

Od 20 sierpnia 1998 roku do 31 stycznia 2002 roku C. G. (1) pracował ponadto w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., wykonując pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego. Pracując w tym przedsiębiorstwie wykonywał pracę w warunkach szczególnych - przewoził samochodami ciężarowymi asfalt i środki do produkcji asfaltu, woził ponadto cysterną niebezpieczne materiały ((...)).

Wystawiając ubezpieczonemu w dniu 31 stycznia 2002r. świadectwo pracy spółka (...) wskazała w punkcie 8. Tego świadectwa, że C. G. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jako kierowca sam. ciężarowego w okresie od 20.08.1998r. do 31.01.2002r.

Dowody:

- świadectwo pracy - k. 49 plik akt (...) oraz k. 23 plik III akt ZUS;

- wyjaśnienia C. G. (1) - zapis a-v rozprawy z 17.11.2016r. i protokół - k. 13 akt sprawy w zw. z zapisem a-v rozprawy z 15.12.2016r. i protokołem k. 52v akt sprawy.

C. G. (1) posiada uprawnienia do kierowania pojazdami w zakresie kat. C od 20 października 1978 roku oraz w zakresie kat. B+E i C+E od 9 kwietnia 1990 roku.

Dowód: kserokopia prawa jazdy wraz ze świadectwem kwalifikacji - k. 48-50 akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Zgodnie z przepisem art. 24 ust. 1b pkt 20 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 887 z późn. zm., dalej jako: ustawa emerytalna), mężczyznom urodzonym po dniu 30 września 1953 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 67 lat, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

Jednakże, w myśl przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

W ust. 2 wskazano ponadto, że emerytura, o której mowa w ust. 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wykaz prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze zamieszczony został w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Przepis § 4 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi przy tym, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl przepisu § 2 powołanego aktu prawnego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o którym mowa stwierdza przy tym zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 cytowanego rozporządzenia lub w świadectwie pracy. W załączniku do powyższego rozporządzenia, w Wykazie A w dziale VIII, zatytułowanym „W transporcie i łączności”, w podtytule (...), pod pozycją 2 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że ubezpieczony ukończył 60 lat w dniu 28 marca 2016 roku, złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz, że do końca 1998 roku podlegał ubezpieczeniom społecznym łącznie przez okres ponad 25 lat, w tym przez co najmniej 9 lat, 3 miesiące i 9 dni wykonywał pracę w szczególnych warunkach (nie licząc okresu spornego). Przedmiotem sporu pozostawało w tej sytuacji wyłącznie to, czy ubezpieczony pracował w warunkach szczególnych jeszcze dłużej, łącznie co najmniej 15 lat, w tym w okresach zatrudnienia u następujących pracodawców: (...) Sp. z o.o. w S., T. O. (1), a następnie Przedsiębiorstwie Handlowo – Usługowym (...) S.C. w Łożnicy, którego jednym ze współników był T. O., (...) Sp. z o.o. w S., M. G. – prowadzącego działalność pod firmą: Usługi (...) w S., (...) Sp. z o.o. w S. oraz (...) S.C. w S..

W ramach postępowania dowodowego sąd przeprowadził w niniejszej sprawie dowody z dokumentów złożonych w ZUS jeszcze na etapie postępowania administracyjnego, dokumentów znajdujących się w archiwalnych aktach osobowych dotyczących zatrudnienia C. G. u niektórych z wyżej wymienionych pracodawców oraz dokumentów – świadectw pracy wystawionych przez pracodawców: spółkę (...), spółkę (...), T. O. (1), M. G. oraz spółkę (...), w których pracodawcy potwierdzili fakt wykonywania przez C. G. pracy w warunkach szczególnych. Autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji, stąd też sąd uznał je za miarodajne. Wymaga przy tym podkreślenia, że sąd uważa za całkowicie niezrozumiałe postępowanie organu rentowego, który uznał za niewystarczające świadectwa pracy wystawione przez ww. pracodawców, powołując się na rzekome niespełnianie przez te dokumenty wymagań formalnych. Postępowanie takie nie ma bowiem absolutnie żadnego oparcia w obowiązujących obecnie przepisach, w tym w szczególności w treści regulacji zawartych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011r., nr 237, poz. 1412). W rozporządzeniu tym – inaczej niż w obowiązującym uprzednio rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983r., nr 10, poz. 49 z późn. zm.) – nie przewidziano bowiem żadnych szczególnych wymogów, jakie powinny spełniać pisma potwierdzające okresy pracy w warunkach szczególnych. Jedynym przepisem, który obecnie odnosi się do tych dokumentów jest przepis § 22 ust. 1 nowego rozporządzenia, zgodnie z którym „środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: 1) legitymacja ubezpieczeniowa; 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.”

Powyższe oznacza, że całkowicie pozbawione podstaw było postępowanie organu rentowego, który uznał dokumenty wystawione przez T. O. (1), spółkę (...) za niemiarodajne. Jak bowiem wynika z przywołanego wyżej przepisu, ustawodawca nie wymaga obecnie przedłożenia „świadectwa”, uznając za w zupełności wystarczające legitymowanie się przez pracownika „innym dokumentem”. Skoro więc C. G. złożył w ZUS trzy podpisane przez osoby uprawnione do reprezentowania jego byłych pracodawców dokumenty, z których jasno wynika w jakich okresach, na jakich stanowiskach i w jakim wymiarze czasu pracy był u nich zatrudniony oraz w których jednoznacznie i w sposób nie budzący najmniejszych wątpliwości wskazano, że w wymienionych w tych dokumentach okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych, z przywołaniem stosownych przepisów (rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.), obowiązkiem organu rentowego było zaliczenie tych okresów do stażu pracy C. G. w warunkach szczególnych. Jeśli zaś organ rentowy miał jakieś wątpliwości, winien był przeprowadzić stosowne postępowanie wyjaśniające, w tym także z udziałem osób, które podpisały przedłożone mu dokumenty; w żadnej jednak mierze nie mógł w sposób arbitralny i pozbawiony podstaw prawnych zakwestionować miarodajności złożonych świadectw pracy.

Za kuriozalne wręcz przy tym należało uznać stanowisko ZUS O/S., dla których dokument dotyczący zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) nie mógł być wzięty pod uwagę, dlatego że „pracodawca wystawiający świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie istniał w dniu wystawienia dokumentu”. Zgodnie z treścią art. 3 Kodeksu pracy,

który w tym brzmieniu obowiązywał także w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, pracodawcą jest bowiem osoba fizyczna, co oznacza, że dopóki osoba, która zatrudniała pracowników żyje, ma prawo wystawiać wszelkie związane z tym zatrudnieniem dokumenty, a fakt prowadzenia przez nią lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej nie ma żadnego znaczenia.

Wreszcie, niezrozumiałym i pozbawionym żadnego uzasadnienia było działanie organu rentowego, który nie wziął pod uwagę okresu zatrudnienia C. G. w spółce (...) (który zgodnie z przepisami podlegał jednak zaliczeniu tylko do końca 1998 roku, mimo że ubezpieczony był tam zatrudniony dłużej i dłużej wykonywał tam pracę w warunkach szczególnych), wynikającego z prawidłowo wystawionego świadectwa pracy zawierającego w punkcie 8 adnotację o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

W konsekwencji, nie dopatrując się żadnych przyczyn, dla których należałoby uznać wystawione przez wyżej wskazanych pracodawców świadectwa pracy w warunkach szczególnych za niemiarodajne, biorąc pod uwagę także cały przebieg zatrudnienia ubezpieczonego, który od początku lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku w zasadzie nieprzerwanie (poza krótkim okresem prowadzenia własnej działalności gospodarczej) wykonywał pracę tylko jednego rodzaju, tj. pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, sąd zaliczył C. G. (1) okresy zatrudnienia u tych pracodawców do okresów pracy w warunkach szczególnych.

Jeśli chodzi o okresy zatrudnienia C. G. w spółkach (...), sąd dokonał stosownych ustaleń zarówno w oparciu o dowody z dokumentów, w tym pisemne wyjaśnienia pracodawcy (... spółki (...)), jak i zeznania świadków. Zeznania M. R. (1) i J. W., a także korespondujące z nimi wyjaśnienia C. G. sąd uznał za wiarygodne, gdyż były one wzajemnie spójne, miały pełne oparcie w pozostałym materiale dowodowym, a nie ujawniły się żadne podstawy, dla których należałoby odmówić tym osobom wiarygodności.

Obaj świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym – świadek J. W. w (...) w S., a następnie w spółce (...), zaś świadek M. R. (1) w (...) S.C. w S., na stanowiskach takich samym jakie zajmował ubezpieczony, tj. kierowców samochodów ciężarowych. Świadczenie ci są przy tym osobami obcymi dla C. G., z którymi nie miał on w ostatnim okresie żadnego kontaktu; nie mieli więc żadnego interesu w tym, by składać na jego korzyść niezgodne z prawdą zeznania, narażając się przez to na odpowiedzialność karną.

I tak, świadek J. W. potwierdził, że ubezpieczony tak jak on został oddelegowany z (...) do pracy w nowoutworzonej spółce (...). Wyjaśnił zarazem, że choć nie pamięta jakim samochodem ubezpieczony jeździł w tej spółce, to jednak musiał to być samochód ciężarowy, gdyż spółka dysponowała wyłącznie takimi pojazdami, a poza nimi tylko jeden mniejszy samochód marki A., który był jednak wykorzystywany tylko sporadycznie, do mniejszych przewozów, jednak przez większość czasu nie był używany. Świadek ten zeznał również, że sam podczas zatrudnienia w (...) początkowo kierował małymi samochodami, a później samochodami powyżej 3,5 tony oraz, iż praktyką w tym przedsiębiorstwie było, że od czasu skierowania do prowadzenia samochodu ciężarowego dany kierowca nie był już ponownie kierowany do pracy przy prowadzeniu mniejszych samochodów. Zeznania tego świadka pozwalają w ocenie sądu na przyjęcie, że w trakcie zatrudnienia w spółce (...), także C. G. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony. Skoro bowiem został oddelegowany do tej spółki z zajmowanego od ponad 10 lat stanowiska kierowcy samochodu ciężarowego, oczywistym było, że także i taką pracę musiał w niej wykonywać (wynika to zresztą z treści wystawionego mu przez spółkę (...) świadectwa pracy). Zakreślając granice pracy na tym stanowisku na okres od 20 czerwca 1990 roku do 26 listopada 1990 roku, sąd wziął pod uwagę wyjaśnienia i zeznania ubezpieczonego złożone w toku postępowania. C. G. wyjaśnił bowiem, że zmiana stanowiska pracy była spowodowana wyłącznie stanem jego zdrowia (jak to ujął: „zawałem zagrażającym”) i hospitalizacją, po której przestał pracować jako kierowca ciężarówki i zaczął pracować jako kierowca samochodu osobowego. Zeznania te znalazły potwierdzenie w wpisie znajdującym się w legitymacji ubezpieczeniowej C. G. (1) – potwierdzono bowiem, że w okresie od 26 listopada 1990 roku do 17 grudnia 1990 roku C. G. był hospitalizowany.

Z kolei jeśli chodzi o świadka M. R. (1), to był on zatrudniony w spółce (...) w tym samym czasie co ubezpieczony i na tym samym co on stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego, a zatem miał bezpośrednią wiedzę o obowiązkach

C. G.. Świadek ten zeznał, że ubezpieczony jeździł (...) i miał takie same obowiązki co on, tzn. odbierał złom od osób prywatnych i przedsiębiorstw oraz, że pracę tę wykonywał z drugim pracownikiem, który pomagał mu w załadunku złomu, ponieważ nie wszystko można było załadować mechanicznie. Zeznał nadto, że nie przypomina sobie, by kiedykolwiek kierowca jeździł jako pomoc (ładowacz) z innym kierowcą, co oznaczało, że nie miały miejsce sytuacje, w których ktoś zatrudniony jako kierowca faktycznie by tej pracy nie wykonywał. Zeznania te potwierdził pośrednio sam były pracodawca M. R. i C. G., który na wezwanie sądu wyjaśnił, że C. G. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego.

Wreszcie, za miarodajne uznał sąd także zeznania ubezpieczonego. Wprawdzie jako osoba zainteresowana korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem mógł hipotetycznie próbować zatajać okoliczności mogące wpłynąć niekorzystnie na ustalenia w zakresie wykonywania przez niego prac w warunkach szczególnych, jednak zdaniem sądu taka sytuacja nie miała w niniejszej sprawie miejsca. Relacja C. G. na temat przebiegu jego zatrudnienia znalazła bowiem pełne potwierdzenie w treści dokumentów i zeznaniach świadków, była także logiczna, wolna od luk (innych niż te związane z oczywistą po wielu latach od zdarzenia niepamięcią) i sprzeczności. Ubezpieczony nie zatajał przy tym niekorzystnych dla siebie okoliczności, jak choćby tej związanej z wykonywaniem przez niego pracy kierowcy samochodu osobowego w czasie zatrudnienia w spółce (...). Biorąc to pod uwagę, uwzględniając także fakt, iż ubezpieczony w trakcie spornych okresów zatrudnienia posiadał prawo jazdy kategorii C i posiłkując się dowodami z dokumentów, sąd uznał – sumując wszystkie omówione w niniejszym uzasadnieniu okresy zatrudnienia - że C. G. ostatecznie legitymuje się przebyciem do roku 1999 stażem pracy w warunkach szczególnych przekraczającym 15 lat.

W myśl przepisu art. 129 ust 1 ustawy emerytalnej, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu,

Ubezpieczony wiek emerytalny 60 lat osiągnął w dniu 28 marca 2016 roku, jednakże wniosek o emeryturę złożył w organie rentowym dopiero w dniu 9 czerwca 2016 roku

W tym stanie rzeczy w punkcie I wyroku sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał C. G. (1) prawo do emerytury od 1 czerwca 2016 roku, tj. od pierwszego dnia miesiąca złożenia przez ubezpieczonego wniosku o świadczenie.

W punkcie II wyroku sąd stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji w niniejszej sprawie. W myśl bowiem normy art. 118 ust. 1a zdanie drugie ustawy emerytalnej, organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie przyznanie ubezpieczonemu prawa do świadczenia nastąpiło ostatecznie (mimo popełnienia przez organ rentowy licznych błędów) dopiero na skutek ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego. Wydając zaskarżoną decyzję odmawiającą ubezpieczonemu prawa do świadczenia, organ rentowy mógł więc mieć w ocenie sądu uzasadnione wątpliwości co do wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych w niektórych z ostatecznie zaliczonych okresów, co uniemożliwiało stwierdzenie jego odpowiedzialności za wydanie błędnej decyzji.